

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

UPRAVNO SODIŠČE RS, LJUBLJANA

27.10.2025

Podpis pristojne
sodne osebe:

I U 1375/2022-19

SKLEP

in

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije je po višji sodnici mag. Barbari Fajdiga,

v upravnem sporu tožeče stranke: C

zoper toženo stranko: REPUBLIKA SLOVENIJA,
ki jo zastopa informacijski pooblaščenec, Dunajska 22, Ljubljana,

zaradi dostopa do informacij javnega značaja,

o tožbi zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca številka 090-224/2022/5 z dne
2. 9. 2022,

dne 27. oktobra 2025,

ODLOČILO:

I. Predlog tožeče stranke za prekinitev postopka se zavrne.

II. Tožba se zavrne.

III. Vsaka stranka trpi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV:

Izpodbijana odločba

1. Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju IP) je na podlagi 2. člena Zakona o informacijskem pooblaščenecu, tretjega in četrtega odstavka 27. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ) ter prvega odstavka 252. v povezavi z 258. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP): (i) ugodila tožnikovi pritožbi zoper sklep Inženirske zbornice Slovenije (v nadaljevanju IZS) št. 01414-0043/2021-21 z dne 14. 6. 2022 (v nadaljevanju Sklep) in v prvi točki znesek v višini 320,17 EUR nadomestila z zneskom 5,76 EUR, v drugi točki pa znesek v višini 29,83 EUR nadomestila z zneskom 350,00 EUR (1. točka izreka izpodbijane odločbe); (ii) tožnikov zahtevek za povrnitev stroškov postopka zavrnila in (iii) ugotovila, da v postopku reševanja pritožbe niso nastali posebni stroški.
2. Iz obrazložitve izpodbijane odločbe v relevantnem delu, ker tožnik izpodbija le 2. točko izreka, izhaja, da je IP zavrnil tožnikov zahtevek za povračilo stroškov postopka na podlagi 130. člena ZUP, ker se je tako pritožbeni kot postopek za dostop do informacije javnega značaja začel na zahtevo tožnika.

Tožnikove navedbe

3. Tožnik izpodbija 2. točko izreka izpodbijane odločbe, ker se ne strinja, da je njegova zahteva za povrnitev stroškov postopka zavrnjena in predlaga, da sodišče izpodbijano odločbo v 2. točki izreka odpravi in zadevo v tem delu vrne toženki v ponoven postopek. Zahteva tudi povrnitev stroškov sodnega postopka.
4. V bistvenem navaja, da mu je IZS z izdajo nezakonite odločbe povzročila stroške pravnega zastopanja po odvetniku zaradi vložitve pritožbe, s katero je uspel, zato meni, da je upravičen do povračila teh stroškov. Navaja, da je pritožbene stroške povzročila IZS z izdajo nezakonitih sklepov, kar je ugotovil tudi IP. Poudarja, da organi v postopkih, ki se začnejo na zahtevo stranke, odločajo samovoljno in strankam s svojimi nezakonitimi odločitvami povzročajo škodo, pri čemer za svoje odločitve ne nosijo

■
—
■

nobene odgovornosti, kar je po tožnikovem mnenju v nasprotju s splošnim načelom prepovedi povzročanja stroškov. IZS je po tožnikovem mnenju dolžna povrniti škodo, ki jo je povrnila. Tožnik meni, da bi sodišče, ne glede na to, da se postopek ni začel po uradni dolžnosti, moralo upoštevati poleg ZUP tudi splošno načelo prepovedi povzročanja stroškov. Meni, da prvi odstavek 113. člena ZUP privilegira organe in s tem državo postavlja v nadrejeni položaj, kar je v nasprotju z 2. členom Ustave. S povzemanjem 113. člena ZUP in 25. člena Ustave RS trdi, da sporna določba močno omejuje pravico do pravnega varstva državljanov oziroma ustavno pravico do pritožbe, ker stranka ne dobi povrnjenih stroškov pravnega zastopanja tudi, če s pravnim sredstvom uspe. Po tožnikovem mnenju 113. člen ZUP omejuje pravico do pravnega sredstva, zmanjšuje nadzor nad delovanjem organov države ter neenako obravnava stranke glede na to ali se je postopek pričel po uradni dolžnosti ali na pobudo stranke. Podana je tudi neenakost glede na finančni položaj strank, zaradi česar je kršena po tožnikovem mnenju pravica iz 22. člena Ustave. Meni, da ni utemeljenega razloga za razlikovanje upravnih postopkov od kazenskih in pravdnih, kjer šteje načelo uspeha v postopku. Taka ureditev pomeni kršitev drugega odstavka 14. člena Ustave. Predpis lahko različno ureja enake položaje pravnih subjektov, ne sme pa tega početi samovoljno, brez razumnega in stvarnega razloga. Tožnik meni, da je prvi odstavek 113. člena ZUP tudi v nasprotju z 22. členom Ustave RS, saj stranka, ki denarja nima, ne more vložiti pravnega sredstva, čeprav je taka sploh v pritožbenih postopkih, glede na laičnost tožnika, nujna. Ugotavlja, da se sodišča v nobenem postopku niso ukvarjala z vprašanjem ali je takšna ureditev ZUP v skladu z Ustavo, o tem ni odločalo Ustavno sodišče Republike Slovenije, zato predlaga, da sodišče prekine ta postopek in začne postopek za oceno ustavnosti prvega odstavka 113. člena ZUP.

Toženkine navedbe

5. Toženka vztraja pri izpodbijani odločbi in predlaga zavrnitev tožbe.
6. S sklicevanjem na sodno prakso¹ in pravno teorijo² ponavlja, da ZUP ne daje podlage za stališče, da je stranka upravičena do povračila stroškov, ki so nastali zaradi prvotne nepravilne odločitve oziroma po načelu uspeha v postopku. To pomeni, da v postopkih, začelih na zahtevo, stranko bremenijo tudi stroški pritožbenega postopka, ne glede na uspeh v njem. Navaja, da se postopek dostopa do informacij javnega značaja vedno vodi le na zahtevo stranke in brez upravnih taks. Z vidika varstva pravic strank je pomembno tudi, da se med materialne stroške dostopa do informacij javnega značaja ne štejejo stroški dela s pripravo zahtevanih informacij ter da se ti odmerijo šele nad 20,00 EUR. V postopkih pod ZDIJZ ni nasprotnih strank v smislu prvega odstavka 114. člena ZUP, za morebitne stranske udeležence pa velja ureditev iz tretjega stavka prvega odstavka 114. člena ZUP. Poudarja, da se v upravnem postopku lahko odloča o pravicah in pravnih interesih strank (začeti na predlog stranke in zaradi zasledovanja lastnega interesa), obveznostih strank v upravnih zadevah in drugih javnopravnih stvareh (začeti po uradni dolžnosti, ki so pogojeni z varstvom javnega interesa), tovrstno razlikovanje

¹ Sodbe UPRS I U 1666/2019, I U 1369/2017, I U 356/2011, IV U 155/2010, IV U 100/2014, I U 1094/2015.

² M. Remic: Plačilo stroškov obnovljenega postopka, Pravna praksa, št. 10, 2008, str. 23.

pa je sistemsko skladno in posameznikov ne postavlja v neenakopraven položaj. Meni, da se tožnik neutemeljeno sklicuje na (ne)odgovornost organov za napake. Namen povračila stroškov v primeru postopka, ki se začne po uradni dolžnosti, ni v sankciji ravnanja organov, ampak v povračilu stroškov postopka, začetem po uradni dolžnosti. Meni, da se odgovornost ravnanja toženke ne more doseči s stroškovno sankcijo, ki bremeni javna sredstva.

K I. točki izreka

7. Tožnikov predlog za prekinitev postopka zaradi zatrjevané neustavnosti 113. člena ZUP ni utemeljen.
8. Razlikovanje ureditve povrnitve stroškov postopka glede na to, kako se je postopek začel (po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke), je razumno in stvarno. Stranka je vnaprej seznanjena, da ji bodo z vložitvijo zahteve, s katero uveljavlja posamezno javnopravno pravico, lahko nastali določeni (osebni³ ali pa posebni) stroški, medtem ko se stranka v postopku, ki se vodi po uradni dolžnosti, na stroške ne more vplivati, ker je v postopku brez izražene volje. Vsakomur je torej zagotovljeno enako varstvo pravic, konkretno in v relevantnem, glede na to, kako se je upravni postopek začel. Že zato ugovor kršitve 22. člena Ustave ni utemeljen. Namen ureditve stroškov v postopkih, začelih po uradni dolžnosti, ki se končajo ugodno za stranko, je povračilo stroškov stranki, ki postopka ni začela sama, ne pa kaznovanje organov, na kar pravilno opozori toženka.
9. ZDIJZ ne zahteva obveznega zastopanja po pooblaščenju (odvetniku) v pritožbenem postopku, ampak se za pooblaščenca odloči stranka sama. Nekonkretizirana in nedokazana je tožnikova trditev, da si pravnega varstva stranka, ki nima denarja, ne more zagotoviti.
10. Neutemeljeno je tožnikovo sklicevanje, da bi morali biti vsi postopki, v katerih država nastopa kot oblastni organ nasproti državljanom, enako urejeni. Sodišče pojasnjuje, da so kazenski in pravdni postopki sodni postopki. Upravni postopek pa ni sodni postopek ampak postopek, v katerem se odloča o pravici, pravni koristi ali obveznosti stranke na področju upravnega prava, v katerem je organ, ki odloča, v nadrejenem položaju. Zato po presoji sodišča ni utemeljen tožnikovo pričakovanje, da bi morali biti sodni postopki (pravdni, kazenski) in upravni postopki z vidika ureditev povrnitve stroškov postopka enako urejeni, ker niso primerljivi.
11. Sodišče glede na navedeno po ugotovitvi, da tožnikovo zatrjevanje neustavnosti 113. člena ZUP ni utemeljeno, predlogu za prekinitev postopka na podlagi prvega odstavka 23. člena Zakona o ustavnem sodišču, ni ugodilo.

3 Po drugem odstavku 113. člena ZUP so osebni stroški stranke stroški za njen prihod, izgubo časa in zaslužka.

K II. točki izreka

12. Sodišče je po ugotovitvi, da dejansko stanje, ki je bilo podlaga za izdajo izpodbijane odločbe med tožnikom in toženko ni sporno, na podlagi prvega odstavka 59. člena ZUS-1 odločilo brez glavne obravnave. Sodišče je v dokaznem postopku vpogledalo v listine, ki so v sodnem spisu označene kot priloge od A1, A2 in vse listine spisa toženke št. 090-224/2022.

Tožba ni utemeljena.

13. Po presoji sodišča je toženka pravilno zavrnila tožnikov zahtevkov za povrnitev stroškov postopka, zato se sodišče na podlagi drugega odstavka 71. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1) sklicuje na razloge izpodbijane odločbe.
14. Postopek s pritožbo v postopku dostopa do informacij javnega značaja se izvaja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek (četrti odstavek 27. člena ZDIJZ). ZUP v relevantnem delu določa, da gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka (potni stroški uradnih oseb, izdatki za priče, izvedence, tolmače, ogled, pravno zastopanje, oglase, prihod, izgubo dohodka, strokovno pomoč, odškodnina za škodo, ki nastane pri ogledu ipd.), v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel (prvi odstavek 113. člena ZUP). ZUP torej v prvem odstavku 113. člena primeroma⁴ našteva, kateri so ti t.i. posebni stroški postopka, med katerimi so tudi stroški pravnega zastopanja, ki jih uveljavlja tožnik. Ni sporno, da se je postopek dostopa do informacij javnega značaja začel na zahtevo tožnika (vsi postopki po ZDIJZ se začnejo na zahtevo stranke, drugi odstavek 5. člena ZDIJZ), zato je zavrnitev tožnikovega zahtevka za povrnitev pritožbenih stroškov na podlagi 113. člena ZUP pravilna in zakonita.
15. Neutemeljeno je namreč tožnikovo pričakovanje, da je tožnik upravičen do povrnitve stroškov, ker so mu ti stroški nastali zaradi nepravilne odločitve prvostopenjskega organa. Pravilo, da se v primeru, če se postopek začne na zahtevo stranke, stroški odmerijo v breme stranke, ki je postopek začela, velja tudi, kadar stroške odmerja upravni organ druge stopnje. Drugi odstavek 118. člena ZUP, po katerem drugostopenjski organ odloči o stroških postopka, če zavrže ali zavrne pravno sredstvo ali sam odloči o zadevi, namreč za odločanje o stroških ne določa drugačnih pravil, kot pri takem odločanju veljajo na prvi stopnji (prvi odstavek 113. člena ZUP). Glede na opisano ureditev pa ZUP ne daje tudi nobene podlage za stališče, da je stranka upravičena do povračila stroškov, do katerih je prišlo zato, ker je bila prvotna odločitev upravnega organa nepravilna, oziroma po načelu uspeha v postopku.⁵ Drugačna interpretacija navedenih določb ZUP ne izhaja niti iz ustaljene sodne prakse tega sodišča.⁶ Odločitev toženke, ki tožniku priglašeni stroškov postopka (stroškov za

4 Remic, M., v: P. Kovač, E. Kerševan (ur): Komentar zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP), 1. knjiga, Ljubljana, 2020, str. 695.

5 Remic, M., v: P. Kovač, E. Kerševan (ur): Komentar zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP), 1. knjiga, Ljubljana, 2020, str. 697.

6 Prim. npr. sodbe v zadevah, IV U 155/2010, I U 356/2011, I U 1401/2012, ter, I U 469/2021

pravno zastopanje) ni priznala (in je odločila, da tožnik te trpi sam), je bila po presoji sodišča torej pravilna in zakonita.

16. Neutemeljeno je tožnikovo sklicevanje na tretji odstavek 113. člena ZUP, ki določa, da krije stroške, ki jih povzroči udeleženec po svoji krivdi ali iz nagajivosti, sam, ne glede na določbe prvega in drugega odstavka 113. člena ZUP. Kot jasno izhaja iz povzete določbe se ta nanaša na stroške, ki jih povzroči udeleženec in ne, kot trdi tožnik, stroške, ki mu naj bi jih povzročila IZS (organ).
17. Neutemeljeno se sklicuje tožnik tudi na 26. člen Ustave RS, ki določa, da ima vsakdo pravico do povračila škode, ki mu jo v zvezi z opravljanjem službe ali kakšne druge dejavnosti državnega organa, organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil s svojim protipravnim ravnanjem stori oseba ali organ, ki tako službo ali dejavnost opravlja. Z izpodbujano odločbo je namreč tožniku zavrnjeno zahteva za povračilo stroškov upravnega postopka. Tožnik v tem upravnem sporu ne uveljavlja odškodninskega zahtevka zaradi „protipravnega“ ravnanja IZS, zato ni utemeljeno sklicevanje tožnika na materialnopravno podlago odškodninskih zahtevkov.
18. Sodišče je na podlagi obrazloženega po ugotovitvi, da je po pravilnem postopku izpodbijana odločba pravilna in na zakonu utemeljena, na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1 tožbo zavrnilo kot neutemeljeno.

K III. točki izreka

19. Sodišče je zaradi zavrnitve tožbe na podlagi četrtega odstavka 25. člena ZUS-1 odločilo, da tožnik trpi svoje stroške tega upravnega spora.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena.

Ljubljana, 27. oktober 2025

Višja sodnica:

mag. Barbara Fajdiga, l.r.

Ta prepis je soglasen s izvornikom
Podpis pristojne sodne osebe